

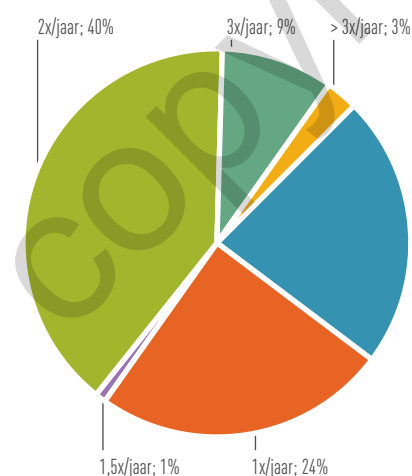
EEN GOEDE KLAUWGEZONDHEID IS GEEN EVIDENTIE

Klauwgezondheid speelt een belangrijke rol op een melkveebedrijf. De klauwgezondheid is immers niet alleen een belangrijke factor voor de productiviteit van de melkkoeien, maar ook het welzijn van de dieren en de arbeidsvreugde van de veehouder hangen hiermee samen. Een goede klauwgezondheid bereiken is echter niet zo evident. – *Béke Nivelte, Sanne Van Beirendonck, Jos Van Thielen & Bert Driessen, KU Leuven*

In 2016 kregen Vlaamse melkveehouders een digitale enquête in de mailbox. Aan de hand van deze enquête onderzocht KU Leuven op welke manier er op Vlaamse melkveebedrijven aan de klauwgezondheid wordt gewerkt. Een veertigtal van de aan de enquête deelnemende bedrijven werd effectief bezocht om de klauwgezondheid en het klauwmanagement in de stal nader te bekijken. In dit artikel worden enkele opvallende resultaten in verband met klauwverzorging besproken.

Preventieve klauwverzorging

Algemeen wordt aangeraden om de klauwen van alle lacterende koeien minstens tweemaal per jaar preventief te verzorgen. Dit gebeurt best bij het droogzetten en rond de honderdste lactatiedag. Uit de enquête blijkt dat de helft van de deelnemers minstens tweemaal per jaar de klauwen preventief verzorgt. Daarentegen zou op 23% van de melkveebedrijven geen (systematische) preventieve klauwverzorging plaatsvinden (figuur 1).

Figuur 1 Frequentie van het toepassen van preventieve klauwverzorging - Bron: Demoproject *Gezonde klauwen op stal*

Algemeen wordt aangeraden om de klauwen van alle lacterende koeien minstens tweemaal per jaar preventief te verzorgen.

.....
Slechts 16% van de ondervraagde bedrijven voorziet een klauwverzorging tussen 60 en 120 lactatiedagen.

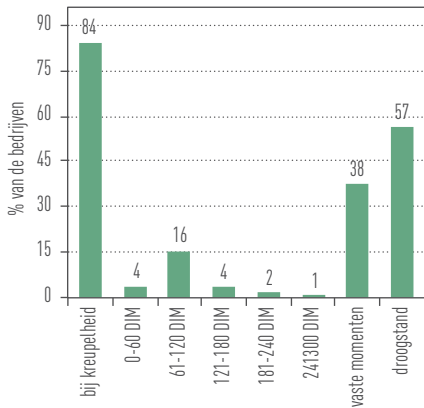
Uit de bedrijfsbezoeken bleek dat de bedrijven die de klauwen van het melkvee minstens tweemaal per jaar preventief verzorgen of laten verzorgen, op bedrijfsniveau minder last hebben van Mortellaro, klassieke stinkpoot (zowel hielhoornerosie als tussenklauwcezem) en tyloma's. Een ander belangrijk resultaat is dat niet alle koeien met een aandoening manken. Dit toont aan dat het erg belangrijk is om regelmatig voor alle koeien een functionele klauwverzorging in te plannen, dus ook voor niet-kreupel koeien. Op die manier kunnen problemen in een vroeger stadium worden vastgesteld.

Moment van klauwverzorging

De preventieve klauwverzorging gebeurt vaak bij het droogzetten (57%) of op vaste momenten in het jaar bij een verzorging van (een deel van) het koppel (38%, zie figuur 2). Slechts 16% van de ondervraagde bedrijven voorziet een klauwverzorging tussen 60 en 120 lactatiedagen. Opvallend is dat slechts 84% van de bedrijven koeien bij kreupelheid behandelt. Idealiter zou elke koe met een afwijkende gang of bij vermoeden van een klauwaandoening zo snel mogelijk moeten worden gecontroleerd om productieverliezen en verminderd welzijn zo veel mogelijk te beperken.

Uitvoering van klauwverzorging

Op 77% van de bedrijven verzorgt een medewerker van het bedrijf de klauwen, al dan niet bijgestaan door een professionele klauwverzorgder of dierenarts (figuur 3). Eén op vier bedrijven schakelt steeds een professionele klauwverzorgder of dierenarts in voor de preventieve klauwverzorging, terwijl één bedrijf op vijf

Figuur 2 Momenten waarop de klauwen preventief worden verzorgd - Bron: Demoproject Gezonde klauwen op stal

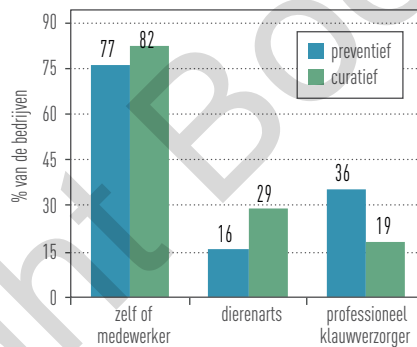
dat doet voor de curatieve klauwverzorging. Op andere bedrijven wordt de hulp van deze professionals ingeschakeld ter ondersteuning.

Klauwvorm

De resultaten van de bedrijfsbezoeken tonen aan dat er een relatie is tussen de klauwvorm en het voorkomen van bepaalde aandoeningen. Zo hadden dieren met een grotere klauwhoek (zie foto's) vaker actieve Mortellaroletsels en ernstige hielhoornerosie. Dit is te verklaren door de irritatie die de letsels veroorzaken. De irritatie zorgt ervoor dat de hoorn sneller bijgroeit. Tegelijkertijd ontlasten de koeien de pijnlijke hielen door op de tip te rusten, waardoor de tenen meer en de hielen minder afslijten. Bij klauwen met een kleinere klauwhoek kwamen

Een te grote klauwhoek in combinatie met **1** korte klauwlengte en normale klauwlengte en **2** dus hoge hielen.

Figuur 3 Uitvoering van de klauwverzorging - Bron: Demoproject Gezonde klauwen op stal

vaker chronische bevangingen en grote tussenteengezwellen voor. Bij deze letsels zijn koeien sneller geneigd de poot naar voren te plaatsen om die te ontlasten, waardoor de hielen meer afslijten dan de tip, zodat de klauwhoek kleiner wordt en de klauwlengte toeneemt. Let wel, ook door de klauwen

foutief te pedicureren kan de klauwhoek te groot of net te klein zijn of worden!

Conclusie

Klauwverzorging kost heel wat tijd en moeite, maar is dan ook erg belangrijk. Veel veehouders investeren hier al veel tijd en moeite in, maar niet altijd met het verhoopde resultaat tot gevolg. Vraag steeds advies aan specialisten om de klauwproblemen onder controle te krijgen. Soms kunnen kleine aanpassingen al een groot verschil maken. Je dieren zullen je dankbaar zijn ... en je portefeuille ook! ■

Dit artikel kadert in het demonstratieproject 'Gezonde klauwen op stal'. Projectpartners zijn KU Leuven (Groep Dier&Welzijn), Hooibeekhoeve, Proef- en Vormingsinstituut Limburg (PVL Bocholt) en DGZ. Dit demonstratieproject wordt medegefinancierd door de Europese Unie en het departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid.